

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ, ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦІЄЮ

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
В РАМКАХ КОНЦЕПЦІЇ
«НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ
(LIFE LONG LEARNING)»:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**МАТЕРІАЛИ IV НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ, ЯКА ПРИСВЯЧЕНА
ПАМ'ЯТІ ПРОФ. ТОЛОЧКО ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВИЧА**

21 листопада 2025 року

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ ФАКТОРАМИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Гмиря Д. В., Літвінова О. В.

Кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

litvinova@nuph.edu.ua

Вступ. Сучасні фармацевтичні організації функціонують у складному динамічному середовищі, що характеризується посиленням конкуренції, зміною регуляторних вимог, еволюцією ролі фармацевтичних спеціалістів та зростанням очікувань споживачів щодо якості та спектру послуг. Ефективне управління стратегічними факторами розвитку стає критичною умовою забезпечення конкурентоспроможності, фінансової стійкості та реалізації концепції сталого розвитку.

Мета: аналіз та узагальнення сучасних підходів щодо дослідження й управління стратегічними факторами розвитку фармацевтичних організацій.

Матеріали та методи. Дослідження проведено шляхом систематичного аналізу наукових публікацій у наукометричних базах.

Результати. Аналіз літератури виявив, що стратегічні фактори розвитку фармацевтичних організацій можна систематизувати у кілька ключових категорій. Дослідження практик стратегічного управління у фармацевтичному секторі показало, що застосування комплексних управлінських підходів суттєво впливає на операційну ефективність та фінансові результати організацій. Збалансована система показників є ефективним інструментом стратегічного управління, що дозволяє інтегрувати фінансові, клієнтські, процесні та навчальні аспекти діяльності в єдину систему моніторингу та контролю.

Концепція сталого розвитку набуває критичного значення для фармацевтичних організацій, передбачаючи інтеграцію економічних, екологічних та соціальних аспектів у стратегічне планування. Управління

знаннями визначають як стратегічний фактор, що забезпечує конкурентні переваги через систематизацію, збереження та ефективне використання організаційних знань і компетенцій.

Аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз професійних послуг дозволяє виявити критичні стратегічні фактори: якість фармацевтичного консультування, спектр додаткових послуг, кваліфікація персоналу, технологічна інфраструктура, регуляторне середовище та ін. Особливу увагу приділено інтеграції фармацевтичних організацій у систему первинної медичної допомоги для пацієнтів з хронічними захворюваннями, що створює нові можливості для розширення ролі та підвищення цінності послуг.

Дослідження організаційних факторів виявило значення лідерства у формуванні стратегічних позицій організацій, зокрема питання гендерної рівності у стратегічних позиціях та подолання системних бар'єрів. Стратегічне управління фармацевтичними організаціями має базуватися на систематичному аналізі внутрішніх можливостей та зовнішніх умов, що дозволяє адаптувати стратегію до специфічних викликів та можливостей.

Ключовими методами управління стратегічними факторами є збалансована система показників для комплексної оцінки ефективності, SWOT-аналіз для визначення стратегічних пріоритетів, системи управління знаннями для розвитку організаційних компетенцій, моніторинг показників сталого розвитку та аналіз очікувань зацікавлених сторін – пацієнтів, медичних працівників і регуляторних органів.

Висновки. Ефективне управління стратегічними факторами розвитку забезпечує підвищення конкурентоспроможності, операційної стійкості та інноваційного потенціалу фармацевтичних організацій. Поєднання методів стратегічного аналізу, управління знаннями та орієнтації на сталий розвиток формує основу для довгострокового зростання. Системний підхід до управління дозволяє своєчасно реагувати на виклики середовища та створювати додану цінність для системи охорони здоров'я.